

ΜΑΘΑΙΝΩ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΟΥ!

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Σιούρλα Πολύμνια Δασκάλα (ΠΕ70)

ΣΧΟΛΕΙΟ

92^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκη Ιούνιος 2015

1. Συνοπτική περιγραφή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Η ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική που παρουσιάζεται υλοποιήθηκε στην Ευέλικτη Ζώνη ως θέμα Αγωγής Υγείας και με διάχυση στα πλαίσια της Φιλαναγνωσίας, της Γλώσσας, της Μελέτης Περιβάλλοντος, της Πληροφορικής, των Εικαστικών, της Μουσικής και της Φυσικής Αγωγής.

Βασικός σκοπός της ήταν τα παιδιά να γνωρίσουν, να κατανοήσουν και να μάθουν τα δικαιώματά τους, με τη βοήθεια λογισμικών, διαδικτυακών εφαρμογών και την αξιοποίηση ψηφιακού περιεχομένου.

Ακόμη να αποκτήσουν και να ενσωματώσουν αξίες, δεξιότητες και στάσεις σε πρακτικές της καθημερινής ζωής και στον τρόπο σκέψης τους, έτσι ώστε να καταστούν μελλοντικοί ενεργοί πολίτες, οι οποίοι γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και σέβονται τις υποχρεώσεις τους.

Η χρήση Τ.Π.Ε. και η αξιοποίηση ψηφιακού περιεχομένου, στη συγκεκριμένη πρακτική κατείχε πρωταρχικό ρόλο, καθώς οι περισσότερες δραστηριότητες διενεργήθηκαν με τη βοήθειά τους, αλλά κρίθηκε απαραίτητο να υπάρχουν και άλλες δραστηριότητες, έτσι ώστε να καλύπτονται όλοι οι αισθητηριακοί τομείς των μαθητών.

Για τη διεξαγωγή της επιλέχθηκε η μέθοδος project. Εφαρμόστηκε η συνεργατική μάθηση, η έρευνα, ο καταιγισμός ιδεών, η βιωματική μάθηση, ο αυτοσχεδιασμός, και η καλλιτεχνική δραστηριότητα. Η εκπαιδευτική πρακτική προώθησε επίσης την πολυαισθητηριακή προσέγγιση της γνώσης (Gardner). Η δασκάλα της τάξης ανέλαβε ρόλο συντονίστριας και εμψυχώτριας.

Οι μαθητές οι οποίοι κατείχαν ενεργό ρόλο, συνεργάστηκαν, ερεύνησαν, κατανόησαν, έπαιξαν, έμαθαν και στο τέλος παρήγαγαν οι ίδιοι γνώση.

Στο σκοπό της πρακτικής συνέβαλε η ψηφιακή εκπαίδευση και τα διάφορα ψηφιακά περιβάλλοντα, τα οποία εμπλούτισαν τη μεθοδολογία και τις στρατηγικές του προγράμματος.

Η επεξεργασία ενός τέτοιου θέματος αποφασίστηκε με την ελπίδα να ενισχυθεί η κοινωνική και πολιτική συνείδηση των μαθητών, να καλλιεργηθεί η αντίληψη της

ισότιμης συνύπαρξης ατόμων σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, καθώς και ο σεβασμός στη διαφορετικότητα.

«Κανένα παιδί δεν μπορεί να μάθει για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε ένα περιβάλλον που το ίδιο δε σέβεται και δεν προωθεί μια κουλτούρα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η πιο σημαντική συνεισφορά ενός εκπαιδευτή προς την κατανόηση του παιδιού για τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι να δημιουργήσει ο ίδιος αυτό το περιβάλλον»¹. Εξάλλου, διδάσκοντας το σεβασμό στον άλλον και στη διαφορετικότητά του, διδάσκουμε πολιτισμό.

2. Σχεδιασμός της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

2.1 Στοιχεία σχεδιασμού

Η ανοικτή αυτή εκπαιδευτική πρακτική αξιοποιεί τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, χρησιμοποιώντας και τις νέες τεχνολογίες, με σκοπό να παρακινήσει τους μαθητές να αναπτύξουν δεξιότητες, τη συναισθηματική τους νοημοσύνη, αλλά και την κριτική τους σκέψη. Ακόμη καλλιέργησαν τη δημιουργικότητά τους, ανέπτυξαν την αυτενέργειά τους και έμαθαν να συνεργάζονται.

Οι μαθητές εργάστηκαν και σε ομάδες και ατομικά, αναζήτησαν πληροφορίες, εξερεύνησαν διάφορες ψηφιακές πηγές, με την καθοδήγηση της δασκάλας τους και ενεπλάκησαν σε βιωματικές δράσεις.

Επεξεργάστηκαν έννοιες και αξίες όπως αποδοχή, ισότητα, διαφορετικότητα, ξενοφοβία, ρατσισμός, σεβασμός στον άλλον.

¹ Μικρή πυξίδα Compasito στο:

[http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD10/\\$file/Compasito,%20CE%9C%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B7%CC%81%20%CE%A0%CF%85%CE%BE%CE%B9%CC%81%CE%B4%CE%B1.pdf](http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD10/$file/Compasito,%20CE%9C%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B7%CC%81%20%CE%A0%CF%85%CE%BE%CE%B9%CC%81%CE%B4%CE%B1.pdf) σελ. 43

Η διαθεματικότητα της εκπαιδευτικής πρακτικής παρουσιάζεται στην παρακάτω εικόνα.

Εικόνα 1 - Διαθεματικότητα

Προγραμματισμός δραστηριοτήτων

- Συγκέντρωση πληροφοριακού υλικού
- Επεξεργασία του υλικού
- Υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος
- Καταγραφή συμπερασμάτων
- Χρήση εκπαιδευτικού φακέλου
- Αξιολόγηση εργασιών
- Παρουσίαση υλικού στην τάξη και στο σχολείο

Προβλεπόμενη συνεργασία με άλλους φορείς ή πρόσωπα:

- Υπεύθυνος Θεμάτων Αγωγής Υγείας της Π.Ε. Ανατ. Θεσ/νίκης
- Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
- Μέλη του οικογενειακού κύκλου

2.2 Διδακτικοί στόχοι

ΣΚΟΠΟΣ:

Βασικός σκοπός της εκπαιδευτικής πρακτικής ήταν οι μαθητές να γνωρίσουν, να κατανοήσουν και να μάθουν τα δικαιώματά τους, με τη βοήθεια της χρήσης ψηφιακού υλικού. Ακόμη να αποκτήσουν και να ενσωματώσουν αξίες, δεξιότητες και στάσεις σε πρακτικές της καθημερινής ζωής και στον τρόπο σκέψης τους, έτσι ώστε να καταστούν μελλοντικοί ενεργοί πολίτες, οι οποίοι γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και σέβονται τις υποχρεώσεις τους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν και να μάθουν να περιφρουρούν τα δικαιώματά τους, καθώς και να αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις τους.
- Να καλλιεργήσουν κουλτούρα σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα κοινωνικής αδικίας, ανισότητας, μη ανοχής στο διαφορετικό.
- Να συνειδητοποιήσουν την ισότιμη και δημιουργική συνύπαρξη των ατόμων σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, καθώς και να αντιληφθούν τη διαφορετικότητα και να συνειδητοποιήσουν τη μοναδικότητα του κάθε ανθρώπου.
- Να αντιληφθούν ότι υπάρχει «μια διαφορετική πραγματικότητα» για χιλιάδες παιδιά σαν κι αυτά.
- Να γνωρίσουν παγκόσμιες οργανώσεις, που αγωνίζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα και βοηθούν τα παιδιά του κόσμου που έχουν ανάγκη, καθώς και τις δράσεις τους.
- Να εμπεδώσουν την ιδέα ότι οι βασικές ανάγκες μπορούν να θεωρηθούν δικαιώματα.
- Να βοηθηθούν να διαχωρίσουν τις επιθυμίες από τις ανάγκες τους.
- Να εξοικειωθούν με έννοιες όπως ανοχή, διαφορετικότητα, κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνική ανεκτικότητα, ξενοφοβία, ρατσισμός.
- Να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους, μέσα από ποικίλους τρόπους έκφρασης (γλωσσική, αισθητική, κτλ).
- Να εμπλουτίσουν και να καλλιεργήσουν το γραπτό και τον προφορικό τους λόγο, να διασκεδάσουν, να παίξουν, να χαρούν μέσα από ποικίλες δραστηριότητες.

- Να έρθουν σε επαφή με έργα τέχνης σχετικά με το θέμα μας και να εργαστούν με όχημα τις τέχνες και τον πολιτισμό για την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Ως προς τις δεξιότητες

- Να διερευνήσουν και να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που υπάρχουν όταν παραβιάζονται τα δικαιώματά τους.
- Να αναπτύξουν κλίσεις και δεξιότητες, που θα συμβάλλουν στην καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής τους σκέψης.
- Να έρθουν σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες και τη χρήση των Η/Υ.
- Να προσεγγίσουν τις Τ.Π.Ε. ως εργαλεία και πηγές μάθησης.
- Να εξασκηθούν στη χρήση διάφορων λογισμικών και διαδικτυακών εφαρμογών και να δημιουργήσουν με αυτά.

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία (στάσεις)

- Να γίνουν ικανοί/ές να εφαρμόζουν με τη χρήση των ΤΠΕ αποκτημένες γνώσεις, για την επίτευξη των γνωστικών στόχων που αναφέρθηκαν.
- Να ενταχθούν σε ομάδες και να συνεργαστούν, να μάθουν να εκφράζουν τις απόψεις τους και να μάθουν να σέβονται τη γνώμη του άλλου.
- Να δημιουργήσουν θετικό ψυχολογικό κλίμα στην τάξη.
- Να ενθαρρυνθούν στην ελευθερία έκφρασης, σκέψεων και συναισθημάτων.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας, να εξασκηθούν στη δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων και να καλλιεργήσουν κλίμα αμοιβαίου σεβασμού.
- Να ενθαρρυνθούν στην αλλαγή στάσεων, στην υιοθέτηση θετικών συμπεριφορών και μακρόχρονα, στην ενεργητική δράση τους ως αυριανοί πολίτες.

3.Εφαρμογή της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

3.1 Περιβάλλον – πλαίσιο

Η εκπαιδευτική πρακτική υλοποιήθηκε στο 92^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, στο 1^ο τμήμα της Α΄ τάξης, στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης ως πρόγραμμα Αγωγής Υγείας και με διάχυση στα περισσότερα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος.

Το σύνολο των μαθητών ήταν 26 (16 αγόρια και 10 κορίτσια).

Οι μαθητές εργάστηκαν σε ομάδες σε μικρές ομάδες των 4 ατόμων, ή των δύο ατόμων (όταν χρησιμοποιούσαν Η/Υ), (ομαδοσυνεργατικά), προκειμένου να ευνοηθούν οι συνεργατικές δράσεις, να εκφράσουν τις απόψεις τους και να δραστηριοποιηθούν στις διαδικασίες της ομάδας.

Η πρακτική έλαβε χώρα στην τάξη, αλλά και στο εργαστήριο πληροφορικής το οποίο είχε τον απαιτούμενο αριθμό Η/Υ, ώστε να μπορούν οι μαθητές να εργαστούν σε ομάδες των δύο ατόμων. Η εκπαιδευτικός τους διευκόλυνε στο έργο τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της συγκεκριμένης πρακτικής.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Το θέμα της εκπαιδευτικής πρακτικής είναι πλήρως συμβατό με το Α.Π.Σ. καθώς υπάρχουν διδακτικές ενότητες σχετικές με το θέμα στα εξής γνωστικά αντικείμενα της Α΄ Δημοτικού:

Γλώσσα: Βιβλίο Γλώσσας (Β΄ τεύχος): «Να σας διαβάσω;» σελ. 60.

Ανθολόγιο: «Ξ... όπως ξιφίας» σελ. 35, «Η αλφαβήτα δίχως ρο» σελ. 48, «Ο τελευταίος ιππόκαμπος» σελ. 76, «Ο μικρός κάστορας και η ηχώ» σελ. 101, «Όταν κάνουμε πόλεμο» σελ. 106, «Δώσε την αγάπη» σελ. 107.

Φιλαναγνωσία: Επεξεργασία βιβλίων σχετικών με το επιλεγμένο θέμα.

Μελέτη Περιβάλλοντος: Ενότητα: «Οι ανάγκες του ανθρώπου» σελ.75.

Όσον αφορά το Δ.Ε.Π.Π.Σ., υπηρετεί θεμελιώδεις αρχές διαθεματικής προσέγγισης με έμφαση στην επικοινωνία και συνεργασία των μαθητών, οι οποίοι αλληλεπιδρούν, συνεξετάζουν, επεξεργάζονται δεδομένα "ανακαλύπτοντας" τη νέα γνώση. Παράλληλα ασκούνται στη χρήση των Τ.Π.Ε. σε συνδυασμό με τις κλασσικές μορφές προφορικότητας και εγγραμματοσύνης.

3.2 Τάξη

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα την τάξη στην οποία εφαρμόστηκε η ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική. Αν η δραστηριότητα είναι συνεργατική μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από μία τάξεις.

☐ Νηπιαγωγείο

☐ Α΄ γυμνασίου

☒ Α΄ δημοτικού

☐ Β΄ γυμνασίου

- ☐ Β' δημοτικού
- ☐ Γ' δημοτικού
- ☐ Δ' δημοτικού
- ☐ Ε' δημοτικού
- ☐ ΣΤ' δημοτικού

- ☐ Γ' γυμνασίου
- ☐ Α' λυκείου
- ☐ Β' λυκείου
- ☐ Γ' λυκείου

3.3 Διάρκεια δραστηριότητας

Προσδιορίστε παρακάτω τη διάρκεια πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής.

- ☐ Ώρες διδασκαλίας

Διδακτική ενότητα ☐ ωρών μαθητικής δραστηριότητας

- ☒ Άλλη: Προσδιορίστε την διάρκεια: μήνες.

3.4 Αναλυτική περιγραφή της πραγματοποίησης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

Α' φάση

Για τη δημιουργία ερεθίσματος και για την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος για το συγκεκριμένο θέμα, οι μαθητές συζήτησαν στην ολομέλεια της τάξης για τα δικαιώματα των ανθρώπων και ειδικότερα των παιδιών. Αφού ακούστηκαν διάφορες απόψεις, αναρωτήθηκαν αν όλα τα παιδιά του κόσμου μεγαλώνουν με τον ίδιο τρόπο και με τις ίδιες ανέσεις.

Στην τάξη είδαμε από το διαδίκτυο πολλές φωτογραφίες από παιδιά της ίδιας περίπου ηλικίας, που δυστυχώς στερούνται ακόμα και τα βασικά αγαθά. Συζητήσαμε και προβληματιστήκαμε σχετικά με το ποια είναι τα βασικά αγαθά για τη ζωή μας και το ποια πιστεύουμε πως είναι τα δικαιώματα που μπορεί να έχει το κάθε παιδί, ανεξάρτητα από τη χώρα που ζει.

Με τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών καταγράφηκαν οι ιδέες των παιδιών που αναδύθηκαν αυθόρμητα σχετικά με το θέμα «Δικαιώματα του παιδιού». Κατόπιν

δημιουργήσαμε έναν εννοιολογικό χάρτη με τις ιδέες των παιδιών και από αυτές διαχωρίστηκαν άξονες προς διερεύνηση.

Ο εννοιολογικός χάρτης στην αρχή του σεναρίου λειτούργησε ως εργαλείο οργάνωσης (προοργανωτής), ταυτόχρονα όμως εξυπηρέτησε στην ανίχνευση των πρότερων ιδεών που είχαν οι μαθητές. Έτσι αναδείχθηκαν και συζητήθηκαν όλες εκείνες οι γνωστικές παρακαταθήκες, που είχαν τα παιδιά σχετικά με το θέμα μας.

Συγκεντρώσαμε υλικό για τα δικαιώματα του παιδιού, όπως βιβλία, παραμύθια, εφημερίδες, περιοδικά, εικόνες, cd, dvd, τραγούδια, ποιήματα, εικόνες από πίνακες ζωγραφικής κ.ά.

Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση γονέων για το πρόγραμμά μας και για την εξασφάλιση της συνεργασίας τους.

Για να έρθουν τα παιδιά σε μια πρώτη επαφή με τα δικαιώματά τους, διαβάσαμε από την ιστοσελίδα του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου - Μικρός Αναγνώστης, το παραμύθι του Ε. Τριβιζά: «Όλοι γεννιόμαστε ελεύθεροι».

<http://www.mikrosanagnostis.gr/library/pageflip8/Default.html>

Έπειτα τα παιδιά πραγματοποίησαν την εξής δραστηριότητα. Σε μία σελίδα Word, στην οποία εικονιζόταν ένας σχολικός πίνακας και ένα κοριτσάκι που έγραφε, οι μαθητές καλούνταν να το βοηθήσουν και να συμπληρώσουν τα γράμματα που έλειπαν από λέξεις – δικαιώματά τους. (Φύλλο εργασίας 1)

(Όλα τα Φύλλα Εργασίας βρίσκονται στο επισυναπτόμενο αρχείο.)

Τα γράμματα που έλειπαν τα είχαν διδαχτεί στη 2η ενότητα του βιβλίου της Γλώσσας, οπότε η δραστηριότητα λειτούργησε και ως άσκηση εμπέδωσης και επανάληψης για τα γράμματα αυτά. Κατόπιν έπρεπε να αποθηκεύσουν την εργασία τους.

Β' φάση

Στις 20 Νοέμβρη, Παγκόσμια Μέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού, γνωρίσαμε και συζητήσαμε τη χάρτα δικαιωμάτων του παιδιού και τις Βασικές Αρχές της Διεθνούς Σύμβασης των δικαιωμάτων του παιδιού από την ιστοσελίδα της UNICEF. <https://www.unicef.gr/>

Παρατηρώντας τις εικόνες, τα παιδιά τις σχολίασαν και προσπάθησαν να τις ερμηνεύσουν. Κατόπιν, ανέφεραν ποια ήταν τα σημεία που τους έκαναν ιδιαίτερη εντύπωση και ποια θεωρούσαν περισσότερο σημαντικά.

Από την ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Παιδιού διαβάσαμε τη «Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού με απλά λόγια»

http://www.o-18.gr/downloads/entipo_simbasi_ex.pdf

Ακόμη από το έντυπο «Έχω, έχεις, έχει, όλοι έχουμε δικαιώματα» (πάλι από την ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Παιδιού) διαβάσαμε τα δικαιώματα των παιδιών και σχολιάσαμε την εξαιρετικά επιτυχημένη εικονογράφηση.

http://www.o-18.gr/downloads/filadio_stp_dimotikou.pdf

Έπειτα οι μαθητές ασχολήθηκαν με μια άσκηση αντιστοίχισης στο λογισμικό Hot potatoes. Τα παιδιά αντιστοίχισαν τις λέξεις – δικαιώματα που υπήρχαν στην αριστερή στήλη με τις εικόνες των δικαιωμάτων της δεξιάς στήλης.

Κατόπιν μιλήσαμε για την ιστορία και τη δράση της UNICEF, ενώ είδαμε και κάποια βίντεο, σχετικά με το θέμα μας, που υπάρχουν αναρτημένα στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα. <http://www.unicef.gr/>

Τα παιδιά ενημερώθηκαν με απλά λόγια για τη δράση και άλλων παγκόσμιων και ελληνικών οργανώσεων εκτός από τη «UNICEF», όπως η «Action Aid Ελλάς», οι «Γιατροί Χωρίς Σύνορα», «Γιατροί του Κόσμου», «Το χαμόγελο του παιδιού», «Τα παιδικά χωριά SOS Ελλάδας» και συνάμα για την ανθρωπιστική βοήθεια που παρέχουν σε εκείνους που την έχουν ανάγκη. Συζητήσαμε για τις βασικές ανάγκες των παιδιών που καλύπτουν και αναρωτηθήκαμε τι θα συνέβαινε αν δεν υπήρχαν οι παραπάνω οργανώσεις.

Διαβάσαμε, συζητήσαμε, διασκεδάσαμε και προβληματιστήκαμε με βιβλία – παραμύθια σχετικά με το θέμα μας.

Συζητήσαμε για το δικαίωμα, της ελευθερίας της έκφρασης. Όλοι οι άνθρωποι έχουν συναισθήματα που δεν εκφράζουν με τον ίδιο τρόπο πάντα. Ο καθένας είναι ελεύθερος να εκφράζει την άποψή του και τις επιθυμίες του όπως επιθυμεί, αρκεί να μην ενοχλεί τον άλλο. Διαλέξαμε, λοιπόν, με ποιο τρόπο θα ήθελε ο καθένας να εκφράσει τα συναισθήματά του και τα παιδιά χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες: χορού, μουσικής και ζωγραφικής, για να εκφράσουν τη χαρά, τη λύπη και το φόβο.

Μετά παίξαμε το παιχνίδι για τα συναισθήματα «Επικοινωνούμε (με εκφράσεις)» από το υλικό του Φωτόδεντρου: <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3514> και το παιχνίδι «Επικοινωνούμε με σύμβολα» πάλι από το Φωτόδεντρο.

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3574>

Παρακολουθήσαμε βίντεο σχετικά με το θέμα μας από το διαδίκτυο.

Είδαμε, σχολιάσαμε και δραματοποιήσαμε τις παρακάτω αφίσες από το Συνήγορο του Παιδιού. <http://www.o-18.gr/>

Εικόνα 2: Αφίσες από το Συνήγορο του Παιδιού για τα δικαιώματά του.

Παρακολουθήσαμε την ταινία μικρού μήκους «Ειρήνη» - Η ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα «Ειρήνη». Η «Ειρήνη» είναι ένα εκπαιδευτικό εργαλείο για παιδιά 5-8 ετών και έχει σχεδιαστεί από την Ύπατη Αρμοστεία, για να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν μέσα στην τάξη θέματα όπως η διαφορετικότητα, η ανεκτικότητα και οι πολιτισμικές διαφορές. Η ταινία κινουμένων σχεδίων «Ειρήνη» διαρκεί 7 λεπτά είναι αναρτημένη στο you-tube και συνοδεύεται από εγχειρίδιο με σημειώσεις για τους εκπαιδευτικούς.

Κάναμε κάποιες από τις δραστηριότητες που προτείνονται στο Εκπαιδευτικό υλικό της ταινίας. <http://www.unhcr.gr/ekpaideysi/ekpaideytiko-yliko/eirini.html>

Με τη διαδικτυακή εφαρμογή Ted-ed η δασκάλα της τάξης πρόσθεσε στην ταινία ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου. Τα παιδιά καλούνταν να απαντήσουν στις

ερωτήσεις, ενώ μπορούσαν μόνα τους να ελέγξουν αν οι απαντήσεις τους ήταν σωστές βλέποντας το σημείο της ταινίας στο οποίο δίνονταν η απάντηση.
<http://ed.ted.com/on/eFolryKG>

Προκειμένου οι μαθητές να έρθουν στη θέση του «άλλου», παίξαμε βιωματικά παιχνίδια. Για να αντιληφθούν τη δύσκολη πορεία ενός ατόμου με προβλήματα όρασης ή κίνησης, οι μαθητές προσπάθησαν να περπατήσουν και να γράψουν, έχοντας δεμένο ένα μαντήλι ή ένα κασκόλ γύρω από τα μάτια τους ή να κουμπώσουν το μπουφάν τους φορώντας γάντια σε μεγαλύτερο μέγεθος.

Την Παγκόσμια Μέρα Παιδιού (11 Δεκέμβρη) πραγματοποιήσαμε εκδήλωση, η οποία παρουσιάστηκε σ' όλο το σχολείο, για να ενημερώσουν τα παιδιά τους συμμαθητές τους για τα δικαιώματά τους.

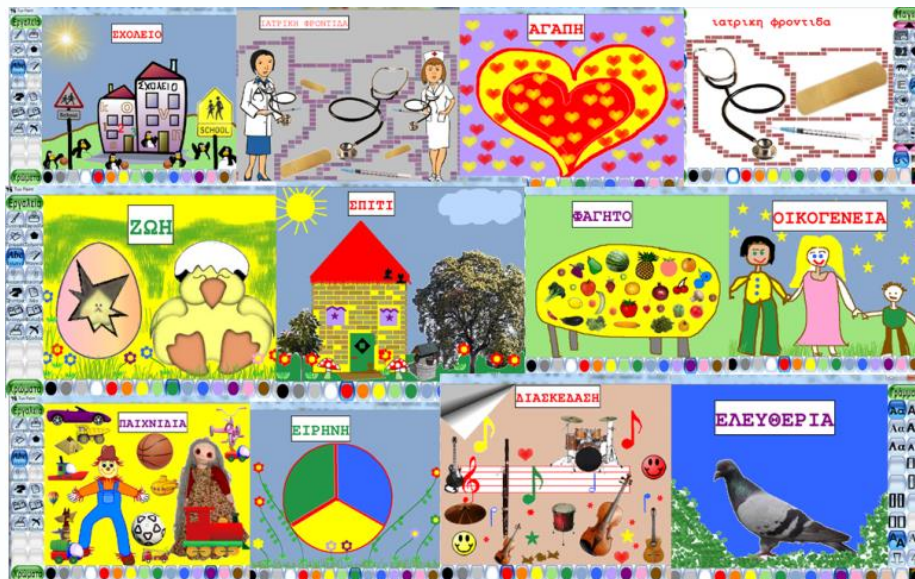
Δημιουργήσαμε το «Αλφαβητάρι των Δικαιωμάτων». Τα παιδιά σε ζευγάρια έγραψαν σε μια σελίδα Word δίπλα από κάθε γράμμα της αλφαβήτας ένα δικαίωμά τους. Τα γράμματα της αλφαβήτας ήταν ήδη γραμμένα στη σελίδα. (Φύλλο Εργασίας: «Το Αλφαβητάρι των Δικαιωμάτων»)

Στη συνέχεια φτιάξαμε ένα αλφαβητάρι για την τάξη μας (ομαδική εργασία). Κάθε παιδί έγραψε στο χαρτόνι που είχε ετοιμάσει η δασκάλα (στο οποίο είχε γράψει τα γράμματα της αλφαβήτας) ένα δικαίωμά του, κατόπιν το ζωγράφισε σε ένα χαρτάκι και το κόλλησε.

Εικόνα 3. «Το Αλφαβητάρι των Δικαιωμάτων» (ομαδική εργασία)

Οι μαθητές ζωγράφισαν τα δικαιώματά τους με το λογισμικό ζωγραφικής Tux paint. Κάθε ομάδα (των 2 ατόμων) επέλεξε ένα δικαίωμα και το ζωγράφισε είτε εισάγοντας έτοιμες εικόνες από το πρόγραμμα είτε ζωγραφίζοντας με οδηγό τη φαντασία. Κατόπιν τα παιδιά έπρεπε να γράψουν το δικαίωμα που ζωγράφισαν. Το δικαίωμα που ζωγράφισαν το έγραψαν και στα αγγλικά με τη βοήθεια της δασκάλας των αγγλικών.

Εικόνα 4. Οι δημιουργίες των παιδιών με το λογισμικό Tux paint

Έπειτα δημιουργήσαμε μια ταινία με τις ζωγραφιές που έγιναν με το λογισμικό Tux paint, οι οποίες αποθηκεύτηκαν όλες στον κεντρικό υπολογιστή της εκπαιδευτικού, σε ένα φάκελο μαζί με κάποιες εικόνες που αφορούσαν τα δικαιώματα που ζωγράφισαν. Κάθε ζευγάρι έρχονταν διαδοχικά στον κεντρικό υπολογιστή, όπου επέλεγε μία εικόνα και το δικό του έργο. Μετά με τη βοήθεια της δασκάλας περνούσαν τις φωτογραφίες που επέλεγαν και τις ζωγραφιές τους στο πρόγραμμα δημιουργίας βίντεο Windows Live Movie Maker. Με το τέλος αυτής της διαδικασίας, κι αφού οι φωτογραφίες ήταν πλέον τοποθετημένες στη σειρά, τα παιδιά συζήτησαν για τον τίτλο του video που ετοίμασαν και επέλεξαν τη μουσική του επένδυση. Το βίντεο αναρτήθηκε στο you-tube.

Αναζητήσαμε στο διαδίκτυο πληροφορίες, σχετικές με τον τρόπο ζωής παιδιών μακρινών πολιτισμών. Παρατηρήσαμε εικόνες και κάναμε λόγο για τις διαφορές στην ενδυμασία, την κατοικία, στη διατροφή κ.α. είδαμε πώς είναι τα σπίτια τους, ή τα σχολεία τους, και αναρωτηθήκαμε πόσο ίδιες ή διαφορετικές είναι οι ανάγκες και οι συνθήκες ζωής τους. Επισημάναμε ομοιότητες και διαφορές, καθώς συζητήσαμε για το πόσο εύκολη είναι η ζωή για ορισμένα παιδιά σε αντίθεση με κάποια άλλα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Μέσα από το βιβλίο «Μια ζωή σαν τη δική μου», (της UNICEF) γνωρίσαμε τον τρόπο που ζουν τα παιδιά σε διάφορα μέρη του κόσμου. Είδαμε πώς είναι τα σπίτια τους, αν πηγαίνουν σχολείο και πού, τι τρώνε, τι φοράνε, με τι παίζουν, τι τους αρέσει να κάνουν, πόσο ίδιες ή διαφορετικές είναι οι ανάγκες και οι συνθήκες ζωής τους.

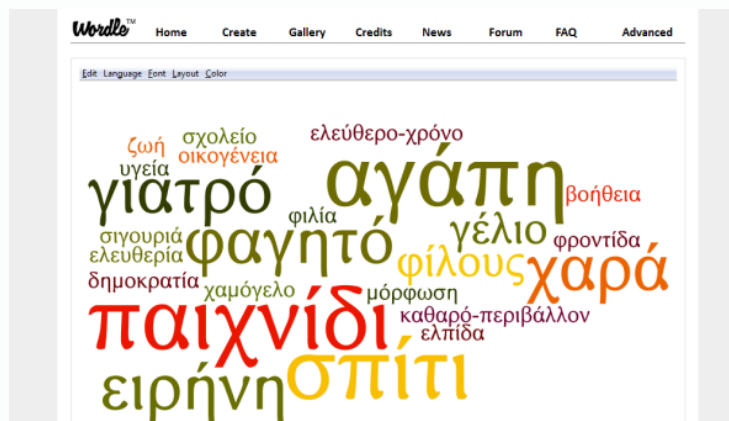
Επισημάναμε ομοιότητες και διαφορές καθώς συζητήσαμε για το πόσο εύκολη είναι η ζωή για ορισμένα παιδιά σε αντίθεση με κάποια άλλα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τι μπορεί να σκέφτονται και ποια να είναι τα όνειρα τους.

Αναζητήσαμε ομοιότητες που αφορούν το παιχνίδι και το σχολείο. Την ανάγκη να έχουμε όλοι ένα σπίτι να μείνουμε. Την ανάγκη να υπάρχουν φάρμακα και εμβόλια για να είμαστε υγιείς. Την ανάγκη όλων για φαγητό και νερό. Και διαφορές στα ρούχα, στα μαλλιά, στο χρώμα, στα μάτια. Μετά εντοπίσαμε στον παγκόσμιο χάρτη τις χώρες που κατοικούσαν τα παιδιά του βιβλίου.

Οι μαθητές παροτρύνθηκαν να συμμετέχουν στην ιστορία, κάνοντας δικές τους υποθέσεις, για παράδειγμα πώς είναι η τάξη των παιδιών που συναντήσαμε στο βιβλίο, πώς λένε τη δασκάλα τους, τι μάθημα κάνουν κ.τ.λ.

Ύστερα απ' όλα αυτά, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι παρά τις τόσες διαφορές που υπάρχουν, όλα τα παιδιά είναι ίδια.

Μετά τη συζήτηση οι μαθητές με το σύνθημα «Είμαστε παιδιά και θέλουμε» δημιούργησαν ένα συννεφόμελο με το διαδικτυακό εργαλείο δημιουργίας συννεφόμελων Wordle. Κάθε παιδί έγραψε στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης τρεις λέξεις που θεωρούσε πως είναι τα πιο σημαντικά «θέλω» στη ζωή του. Δίνοντάς εντολή στο συγκεκριμένο πρόγραμμα να τις επεξεργαστεί, διέκριναν ότι οι λέξεις που εμφανίζονταν σε μεγαλύτερο μέγεθος και με πιο έντονα γράμματα ήταν τα «θέλω» των περισσότερων παιδιών!

Εικόνα 5. Δημιουργία συννεφόμελου με τα «θέλω» των μαθητών στο Wordle

Έπειτα κατασκευάσαμε μια εικαστική δημιουργία με ίδιο το σύνθημα. Δημιουργήσαμε ένα δέντρο με τα «θέλω» των παιδιών. Οι μαθητές σχεδίασαν σ' ένα κομμάτι χαρτόνι το περίγραμμα της παλάμης τους, έγραψαν το «θέλω» τους και το κόλλησαν στο δέντρο σαν φύλλο.

Εικόνα 6. Εικαστική δημιουργία με τίτλο «Είμαστε παιδιά και θέλουμε»

Την Ημέρα κατά του Ρατσισμού και των Φυλετικών Διακρίσεων (21 Μαρτίου) διαβάσαμε το βιβλίο «Ο μαύρος κότσυφας και ο άσπρος γλάρος» (της: Kitty Crowther, Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες). Ακόμη από τον κόμβο του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου - Μικρός Αναγνώστης ακούσαμε την αφήγηση του παραμυθιού.

<http://www.mikrosanagnostis.gr/library/pageflip43/Default.html>

Από την ιστοσελίδα φιλαγνοστικών δράσεων Βιβλία και Βιβλιοφιλία της Διεύθυνσης Π.Ε. Αν. Θεσσαλονίκης πραγματοποιήσαμε τις δράσεις που προτείνονται για το συγκεκριμένο βιβλίο.

Από το εγχειρίδιο εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα για παιδιά «Μικρή πυξίδα» Compasito, [http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD1o/\\$file/Compasito,%20%CE%9C%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B7%CC%81%20%CE%A0%CF%85%CE%BE%CE%B9%CC%81%CE%B4%CE%B1.pdf](http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD1o/$file/Compasito,%20%CE%9C%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B7%CC%81%20%CE%A0%CF%85%CE%BE%CE%B9%CC%81%CE%B4%CE%B1.pdf) κάναμε τις παρακάτω δραστηριότητες:

Δικαιώματα του Κουνελιού (Rabbit's Rights) σελ. 151, Σαλπάροντας σε μια Νέα Χώρα, σελ. 164, Η Μάχη του Πορτοκαλιού, σελ. 180, Πού Στέκεσαι; σελ. 197, Ένα σώμα γνώσης, σελ. 64, Με Δεμένα τα Μάτια, σελ. 79, Τι Υπέροχος Κόσμος, σελ. 188.

Για το δικαίωμα να ζουν τα παιδιά σε έναν κόσμο ειρηνικό οι μαθητές έπαιξαν το «Κρυπτόλεξο της Ειρήνης» από το υλικό του Φωτόδεντρου.

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8407?locale=el>

Για το δικαίωμα της οικογένειας έπαιξαν από το υλικό του Φωτόδεντρου το Κουίζ: «Τα πρώτα βήματα στη ζωή». <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8230?locale=el>

Για το δικαίωμα της εκπαίδευσης πάλι από το Φωτόδεντρο το Κουίζ: «Μόρφωση – Σχολείο». <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3568?locale=el>

Για το δικαίωμα να ζουν τα παιδιά σε ένα καθαρό περιβάλλον έπαιξαν από το Φωτόδεντρο το Παιχνίδι: «Καθαρό δάσος».

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1534?locale=el>

Για να βοηθηθούν οι μαθητές να διαχωρίσουν τις επιθυμίες από τις ανάγκες τους και να εμπεδώσουν την ιδέα ότι οι βασικές ανάγκες μπορούν να θεωρηθούν δικαιώματα, δόθηκε στα παιδιά ένας ημιδομημένος χάρτης ο οποίος κατασκευάστηκε με το ανοιχτό λογισμικό δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών Inspiration. Στο κέντρο του χάρτη υπήρχαν δύο συννεφάκια (στο ένα αναγραφόταν η λέξη επιθυμίες και στο άλλο η λέξη ανάγκες) και περιφερειακά ήταν τοποθετημένες διάφορες εικόνες από πράγματα της καθημερινής ζωής (π.χ. ψωμί, τηλεόραση, νερό, υπολογιστής, αγάπη κτλ.). Τα παιδιά έπρεπε να διαχωρίσουν τις επιθυμίες από τις ανάγκες τους και να τοποθετήσουν την κάθε εικόνα στο αντίστοιχο συννεφάκι.

Έπειτα, παίζαμε το παιχνίδι: «Επιθυμίες και ανάγκες» (από το εγχειρίδιο της UNICEF «Δικαίωμά μου»).

<https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxla3BhaWRldXNlMm8xMXxneDo1MDBjYjBjNTRiYmVmYmI>

Μετά ακολούθησε συζήτηση για το ποιες θεωρούσαν πως είναι οι ανάγκες για την επιβίωσή μας και ποιες οι επιθυμίες μας. Αφού συζητήσαμε αρκετά καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι βασικές ανάγκες μπορούν να θεωρηθούν δικαιώματα.

Εικόνα 7. Διαχωρισμός επιθυμιών και αναγκών

Για να διαχωρίσουν τα παιδιά τα δικαιώματα από τις υποχρεώσεις τους παίξαμε το παιχνίδι «Δικαιώματα Και Υποχρεώσεις» (από το εκπαιδευτικό υλικό της Διεθνούς Αμνηστίας).

<http://www.amnesty.org.gr/wp-content/uploads/2010/05/rightsandobligations.pdf>

Ακόμη για το δικαίωμα της οικογένειας δουλέψαμε το υλικό «Είμαστε Όλοι Μια Οικογένεια» που προσφέρεται από την ίδια ιστοσελίδα <http://www.amnesty.org.gr/wp-content/uploads/2010/05/onefamily.pdf>

Τα παιδιά κλήθηκαν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους για τα δικαιώματά τους και να λύσουν ένα σταυρόλεξο στο λογισμικό Hot potatoes, το οποίο περιείχε ερωτήσεις σχετικές με τα βασικά τους δικαιώματα.

Οι μαθητές επισκέφτηκαν το Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο για να λάβουν μέρος στο πρόγραμμα: «Παίζω ... παίζεις; Δεν με νοιάζει που διαφέρεις». Τα παιδιά εξερεύνησαν τη διαφορετικότητα μέσα από το παιχνίδι και ανακάλυψαν τα “κλειδιά και τα αντικλειδιά” για να “ξεκλειδώσουν” ευκολότερα τον ψυχικό τους κόσμο. Άλλωστε δεν υπάρχουν καλά και κακά παιδιά... απλά διαφορετικά.

Διαβάσαμε, συζητήσαμε και σχολιάσαμε το εξαιρετικό κείμενο του R.Russel «Αν ένα παιδί ζει ...», το ποίημα του Χαλίλ Γκιμπράν «Για τα παιδιά», το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου «Αναφυλλητό» και την προσευχή της Θέτις Χορτιάτη «Τα παιδιά της γης».

Από τον ιστότοπο του Συνηγούρου του Παιδιού <http://www.o-18.gr/gia-paidia/paichnidia-2/gia-paidia/paichnidia-2/paichnidia-puzzle> τα παιδιά έπαιξαν το παιχνίδι – παζλ που προτείνεται.

Ακόμη συνδεθήκαμε με τον ιστότοπο [Δικτυακός τόπος της ΕΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού ...](http://ec.europa.eu/o-18/wrc_index_el.jsp?main=true&initLang=EL) Τα παιδιά επέλεξαν και έπαιξαν κάποια από τα παιχνίδια που προτείνονται στην ιστοσελίδα. http://ec.europa.eu/o-18/wrc_index_el.jsp?main=true&initLang=EL

Όλη η τάξη μαζί κατασκεύασε τον εννοιολογικό χάρτη των δικαιωμάτων με το λογισμικό Inspiration, έτσι ώστε τα παιδιά να οπτικοποιήσουν τις γνώσεις τους και να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των όσων διαπραγματεύτηκαν στην παρούσα εκπαιδευτική πρακτική.

Εικόνα 8. Εννοιολογικός χάρτης με τα δικαιώματα των παιδιών

Από το διαδίκτυο είδαμε έργα τέχνης σχετικά με το θέμα μας. Τα έργα τέχνης αποτελούν πηγή έκφρασης, δημιουργικότητας, ευχαρίστησης, αλλά και πληροφοριών.

Τα διαπραγματευτήκαμε με τις παρακάτω δραστηριότητες:

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες ανέλαβαν συγκεκριμένα δικαιώματα και αναζήτησαν (με τη βοήθεια της δασκάλας τους) πίνακες ζωγραφικής που να τα εκφράζουν.

(Οι πίνακες που επεξεργαστήκαμε βρίσκονται σε επισυναπτόμενο αρχείο.)

Σχολίασαν τους πίνακες, τους περιέγραψαν, παρατήρησαν τα αντικείμενα που υπήρχαν σ' αυτούς και στις ενδυμασίες των ανθρώπων.

Πρότειναν δικούς τους τίτλους για κάθε πίνακα.

Εξέφρασαν τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν βλέποντας τους πίνακες.

Σύγκριναν καταστάσεις που παρουσιάζονται στους πίνακες με αντίστοιχες δικές τους.

Συζητήσαμε αν οι άνθρωποι που απεικονίζονται στους πίνακες είναι χαρούμενοι ή δυστυχισμένοι και γιατί, καθώς και τι προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίζουν.

Φαντάστηκαν πού βρίσκονται οι άνθρωποι που απεικονίζονται στους πίνακες, γιατί βρίσκονται εκεί, τι κάνουν, τι λένε μεταξύ τους.

Επέλεξαν μέσα σε ποιο πίνακα θα ήθελαν να βρίσκονται και τι θα έκαναν αν ήταν εκεί.

Εμπνεύστηκαν από έναν πίνακα και ζωγράφισαν έναν αντίστοιχο δικό τους.

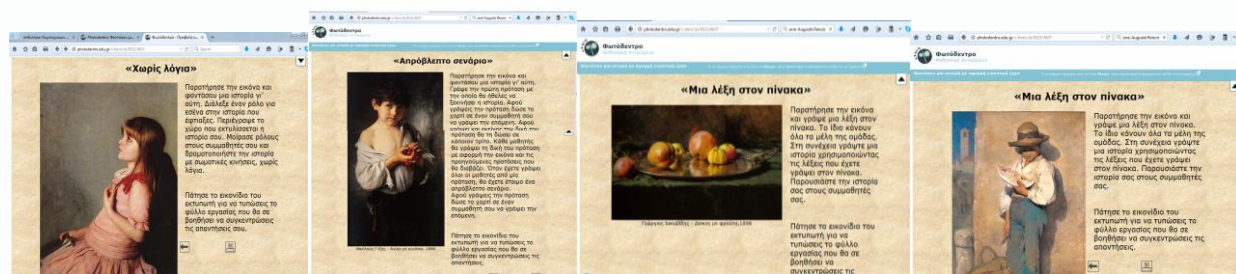
Δημιούργησαν μία ιστορία για έναν πίνακα. Έγιναν οι ίδιοι πρωταγωνιστές και δραματοποίησαν την ιστορία που επινόησαν.

Ζωγράφισαν τον πίνακα που τους άρεσε περισσότερο και οι ζωγραφιές τους συγκεντρώθηκαν σε ένα βίντεο το οποίο αναρτήθηκε στο you – tube.

Από το εκπαιδευτικό υλικό του Φωτόδεντρου επιλέχθηκε το μαθησιακό αντικείμενο «Φαντάσου μια ιστορία με αφορμή εικαστικά έργα».

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/6637>

Από τις δραστηριότητες που προτείνονται επιλέχθηκαν αυτές που αφορούσαν πίνακες που είχαμε διαπραγματευτεί. Δεν χρησιμοποιήθηκαν τα φύλλα εργασίας, επειδή τα παιδιά ήταν μικρά. Οι δραστηριότητες έγιναν προφορικά.

Εικόνα 9: Δραστηριότητες του project: «Φαντάσου μια ιστορία με αφορμή εικαστικά έργα»

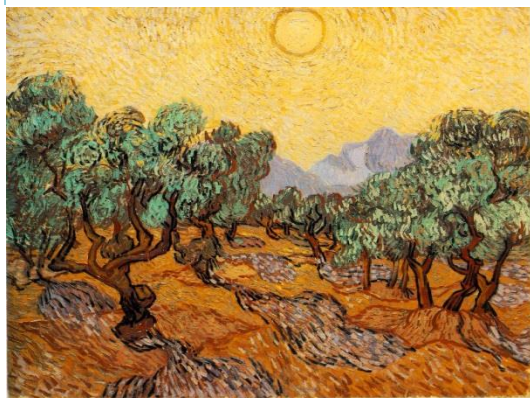
Χρησιμοποιήσαμε όμως τα δικά μας Φύλλα Εργασίας για την επεξεργασία των πινάκων που αφορούσαν τα δικαιώματα της εκπαίδευσης, της τροφής και του παιχνιδιού (Και αυτά βρίσκονται στο συνημμένο αρχείο).

Έπειτα τα παιδιά «ζωντάνεψαν» έναν πίνακα δικής τους επιλογής. Προσπάθησαν να τον αναπαραστήσουν όσο πιο πιστά μπορούσαν και τράβηξαν φωτογραφίες τις αναπαραστάσεις τους. (Ένα δείγμα της δουλειάς μας εικονίζεται παρακάτω.)

Εικόνα 10: «Γύρω-γύρω όλοι» Σ. Σαββίδης

http://www.nationalgallery.gr/site/content.php?sel=372&artwork_id=60755

Εικόνα 11: “Ελιές με φόντο τον κίτρινο ουρανό και ήλιο” Βίνσεντ βαν Γκογκ

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/oc/Vincent_van_Gogh_-_Olive_Trees_-_Google_Art_Project_%28Minneapolis_Institute_of_Arts%29.jpg

Γ' φάση

Δημιουργήσαμε το βιβλίο: «Μαθαίνω τα δικαιώματά μου!» με τις εργασίες των παιδιών.

Με τη δασκάλα της τάξης, αλλά και σε συνεργασία με τη γυμνάστρια του σχολείου, τα παιδιά έπαιξαν μη ανταγωνιστικά παιχνίδια. Τα παιχνίδια που παίξαμε παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Π.Ε. Ανατολικής Θεσσαλονίκης (Καινοτόμες δράσεις - Αγωγή Υγείας).

Ακούσαμε, χορέψαμε και μάθαμε τραγούδια σχετικά με το θέμα μας: «Αν όλα τα παιδιά της γης» (Στίχοι: Γ. Ρίτσος, Μουσική: Μ. Πλέσσας), «Τα παιδιά ζωγραφίζουν» (Στίχοι: Μ. Μπούρμπουλη, Μουσική: Γ. Χατζηνάσιος), «Το πιο όμορφο τραγούδι ποιος θα πει» (Παιδική χορωδία Σπύρου Λάμπρου), «Το χρώμα της ελπίδας» (Στίχοι: Λ.Στράνη, Μουσική: Τ. Αρβανιτάκης).

Τραγουδήσαμε τα τραγούδια που επιλέξαμε με διάφορους τρόπους (δυνατά, θυμωμένα, χαρούμενα, λυπημένα, με παλαμάκια κλπ) και διασκεδάσαμε.

Τραγουδήσαμε σε άλλη γλώσσα. Ακούσαμε τραγούδια σε άλλες γλώσσες και τα παιδιά προσπάθησαν να καταλάβουν σε ποια γλώσσα είναι. Ζητήθηκε απ' τα παιδιά της τάξης, που είναι αλλόγλωσσα, να τραγουδήσουν ένα τραγούδι στη γλώσσα τους. Διαλέξαμε ένα από τα τραγούδια που ακούσαμε και παροτρύναμε το παιδί να μας πει δυο-τρεις φορές αργά το ρεφρέν, για να μπορέσουμε και εμείς να το μάθουμε και να το τραγουδήσουμε μαζί του.

Μάθαμε να λέμε καλημέρα σε διάφορες γλώσσες του κόσμου!!!

Εικόνα: 12: Καλημέρες σε διάφορες γλώσσες

Με οδηγό το ανθρωπόμορφο αλφάβητο του Δημήτρη Δεληνικόλα τα παιδιά χρησιμοποίησαν το σώμα τους για να στείλουν το δικό τους μήνυμα «γράφοντας» τη φράση: «Τα παιδιά έχουν δικαιώματα»

Κάναμε έκθεση με τις εικαστικές δημιουργίες των παιδιών στο σχολείο.

Γράψαμε ένα ποίημα για τα παιδιά όλου του κόσμου !!!

Του Α1 τα παιδιά

Του Α1 τα παιδιά
ζητάμε ειρήνη και χαρά.
Όλοι να έχουμε ψωμί
παιχνίδι, φροντίδα και φαΐ.

Όλοι να έχουμε μια οικογένεια
και να μας φέρονται με ευγένεια.
Σπίτι, αγάπη και στοργή,
φίλους υγεία και τροφή.

Κανείς μη λείψει απ' το σχολειό,
γιατί είναι πολύ σημαντικό.
Αλλά και ελεύθερο χρόνο θέλουμε,
για να τραγουδάμε και να παίζουμε.

Με ένα χαμόγελο θα δεις
πόσους φίλους εσύ θα βρεις.
Πάντα γεμάτη η καρδιά,
χαρούμενα όλα τα παιδιά!!!

Κλείσαμε την εκπαιδευτική μας πρακτική με την ευχή και την ελπίδα **όλα τα παιδιά της γης να μπορέσουν να δουν τον κόσμο τους να ομορφαίνει μέρα με τη μέρα...** και με τη θεατρική παράσταση «Ειρήνη» του Αριστοφάνη. Η παράστασή μας είχε μεγάλη επιτυχία!

Εικόνα 13: Θεατρική παράσταση «Ειρήνη» του Αριστοφάνη

3.5 Ρόλος του διδάσκοντα

Επιλέξτε από την παρακάτω λίστα τα βασικά χαρακτηριστικά του ρόλου του διδάσκοντα. Υπάρχει η δυνατότητα πολλαπλών επιλογών.

☐ Διδακτικός	☐ Προπονητικός
☒ Ενθαρρυντικός	☐ Διαχειριστικός
☒ Υποστηρικτικός	☐ Μέντωρ
☒ Συμβουλευτικός	☒ Υποκινητικός
☒ Διευκολυντικός	☐ Κριτικός
☒ Συντονιστικός	☐ Επιμελητής περιεχομένου (curator)
☐ Ηγετικός	☒ Τεχνική υποστήριξη
☒ Διαμεσολαβητικός	☐ Άλλος ρόλος: ____
☒ Εποπτικός	

4. Πηγές Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου που αξιοποιήθηκαν

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Α & Β Δημοτικού)

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-B106/672/4466,20078/>

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε & ΣΤ Δημοτικού) - Βιβλίο Μαθητή (εμπλουτισμένο)

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-F113/325/2199,8139/> και

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-E111/322/2166,7906/>

Φωτόδεντρο: «Επικοινωνούμε (με εκφράσεις)» <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3514>

Φωτόδεντρο: «Επικοινωνούμε με σύμβολα» <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/3574>

Φωτόδεντρο: «Κρυπτόλεξο της Ειρήνης» <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8407?locale=el>

Φωτόδεντρο: Κουίζ: «Τα πρώτα βήματα στη ζωή».
<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8230?locale=el>

Φωτόδεντρο: Κουίζ: «Μόρφωση – Σχολείο». <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3568?locale=el>

Φωτόδεντρο: «Καθαρό δάσος» <http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1534?locale=el>

Φωτόδεντρο: «Φαντάσου μια ιστορία με αφορμή εικαστικά έργα»

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/6637>

Διαδικτυακή εφαρμογή Ted-ed: Πρόσθετες ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου στην ταινία: «Η ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα «Ειρήνη» <http://ed.ted.com/on/eFolryKG>

5.Στοιχεία τεκμηρίωσης και επέκτασης της ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής

5.1 Αποτελέσματα - Αντίκτυπος

Η ανοικτή αυτή εκπαιδευτική πρακτική σχεδιάστηκε με τη φιλοσοφία της ανάπτυξης ενός project αξιοποιώντας τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, την ομαδοσυνεργατική εργασία και την παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακού υλικού.

Βασίστηκε στην ανακαλυπτική μάθηση και στις κοινωνιοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης με έμφαση στη συνεργασία και την αλληλεπίδραση. Οι μαθητές αναζήτησαν, βίωσαν, δημιουργήσαν, παρατήρησαν, γνώρισαν, αλληλεπιδράσαν, εκφράστηκαν, εξερεύνησαν, ήρθαν σε επαφή με πλούσιο πολυτροπικό υλικό.

Έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να εργαστούν τόσο ατομικά όσο και ομαδικά, να συνεργαστούν, να αλληλεπιδράσουν, να αποκτήσουν ενσυναίσθηση, κριτική σκέψη και αυτενέργεια.

Το ενδιαφέρον των παιδιών έμεινε αμείωτο και η συμμετοχή τους ήταν ενεργητική. Οι μαθητές συμμετείχαν μέσα από διάφορες τεχνικές, ενθαρρύνθηκαν και κυρίως ανέπτυξαν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους σε ένα συνεργατικό περιβάλλον. Έμαθαν όχι μόνο να συνεργάζονται, αλλά να παίρνουν πρωτοβουλίες, και να βοηθάει το ένα το άλλο. Έμαθαν ακόμη να συζητούν, να σέβονται τον συνομιλητή τους, να περιμένουν τη σειρά τους. Δόθηκαν τα κίνητρα για να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες καλής επικοινωνίας και συνεργασίας, για να εξασκηθούν στη δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων και διαχείρισης συγκρούσεων και για να καλλιεργήσουν κλίμα αμοιβαίου σεβασμού και αλληλοκατανόησης.

Οι στόχοι επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Το θέμα άρεσε στα παιδιά και το έδειξαν έμπρακτα. Χάρηκαν, έπαιξαν, διασκέδασαν, ευχαριστήθηκαν, εντυπωσιάστηκαν, συμμετείχαν, εκφράστηκαν.

Οι περισσότεροι μαθητές τροποποίησαν τις στάσεις τους και υιοθέτησαν θετικές συμπεριφορές απέναντι στους συμμαθητές τους.

Τα έργα τέχνης που επιλέχθηκαν, σχετικά με το θέμα μας, αποτέλεσαν πηγή έκφρασης, δημιουργικότητας, ευχαρίστησης, αλλά και πληροφοριών. Είναι πολύ σημαντικό να εμπνέουμε τα παιδιά και να τους δίνουμε ευκαιρίες να εκφράζονται. Οι πίνακες μας δίνουν τη δυνατότητα να εμπλουτίσουμε τον προφορικό λόγο των παιδιών, να συγκρίνουμε καταστάσεις, να δημιουργήσουμε ιστορίες κτλ. Μέσα από την τέχνη, οι μαθητές καλλιέργησαν κουλτούρα σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα και κατανόησαν τη σημασία της ατομικής συμμετοχής στην προσπάθεια για τη διαμόρφωση ενός καλύτερου κόσμου.

Η επεξεργασία των πινάκων ζωγραφικής είχε απρόσμενα θετικά αποτελέσματα. Τα παιδιά έδειξαν ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Τα σχόλιά τους ήταν εύστοχα, ενώ οι τίτλοι που έδωσαν στους πίνακες ήταν εξόχως ευφάνταστοι. Μετά την πρώτη επαφή με τους πίνακες, έφτασαν στο σημείο να αναγνωρίζουν το ζωγράφο από την τεχνοτροπία του, να παρατηρούν τα χρώματα του πίνακα και τη στάση των εικονιζόντων προσώπων και να εκφράζουν συναισθήματα ή προβληματισμούς που τους γεννιούνταν.

Η πρωτοτυπία της εκπαιδευτική πρακτικής έγκειται στο ότι ανέδειξε την αξιοποίηση του ψηφιακού υλικού, και μάλιστα πλούσιου, σε τόσο μικρή ηλικία και σε ένα θέμα ιδιαίτερα δύσκολο ακόμα και για μεγαλύτερες ηλικίες. Η αξιοποίηση του ψηφιακού υλικού έδωσε τη δυνατότητα εμπλουτισμού των δραστηριοτήτων, έκανε ελκυστική την όλη διαδικασία και πιο παραστατική. Ακόμη, η χρήση των πινάκων ζωγραφικής έδωσε τη δυνατότητα στα παιδιά να έρθουν σε επαφή με έργα τέχνης και να αποκτήσουν κουλτούρα πολιτισμού. Η πρακτική αποτέλεσε μια θετική και καινοτόμα πρώτη επαφή με τα δικαιώματα του παιδιού, που ενθουσίασε τους μαθητές.

5.2 Σχέση με άλλες ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές

Η εκπαιδευτική πρακτική συνδυάστηκε με την ευρωπαϊκή εκπαιδευτική δράση e – twinning.

Το τμήμα της πρακτικής που αφορούσε τα δικαιώματα του παιδιού μέσα από πίνακες ζωγραφικής αποτέλεσε το εκπαιδευτικό μας πρόγραμμα «*Fighting for rights through painting*» το οποίο επεξεργαστήκαμε σε συνεργασία με 2ο Δημοτικό σχολείο Νέας Μάκρης Αττικής και το σχολείο Mesa Koru Sitesi ilkokulu στην Τουρκία. Η συνεργασία των τριών σχολείων υπήρξε άψογη και η εμπειρία και για τα παιδιά, αλλά και τις εκπαιδευτικούς ήταν μοναδική.

Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί πως η συγκεκριμένη ανοικτή εκπαιδευτική πρακτική σχετίζεται με το σχεδιασμό project και την εργασία σε ομάδες. Η αξιοποίηση ψηφιακού περιβάλλοντος συνέβαλε στην πρόκληση του ενδιαφέροντος όλων των μαθητών. Οι μαθητές ανέπτυξαν ψηφιακή εγγραμματοσύνη, ήρθαν σε επαφή με πολλαπλές αναπαραστάσεις της γνώσης, αναπτύσσοντας σημαντικές ικανότητες και δεξιότητες, παρήγαγαν οι ίδιοι γνώση, καλλιέργησαν την αυτενέργειά και την αυτοεκτίμησή τους.

5.3 Αξιοποίηση, Γενίκευση, Επεκτασιμότητα

Η εκπαιδευτική αυτή πρακτική μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες τάξεις, όπου μπορούν να αξιοποιηθούν εργαλεία και ψηφιακά περιβάλλοντα κατάλληλα για μεγαλύτερες ηλικίες. Η φιλοσοφία του σχεδίου εργασίας προσφέρεται για επέκταση, περαιτέρω ανάλυση και ενασχόληση με θέματα που αφορούν το ρατσισμό, τη διαφορετικότητα την προσφυγιά, τον κοινωνικό αποκλεισμό, την κοινωνική ανεκτικότητα, την ξενοφοβία.

Το υλικό που δημιούργησαν οι μαθητές σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, το παρουσίασαν στο σχολείο, αλλά και στους γονείς κι αυτό αποτέλεσε την αφορμή για προβληματισμό μικρών και μεγάλων.

Οι μαθητές κατά τη διάρκεια του προγράμματος είχαν ενεργή συμμετοχή. Συνεργάστηκαν αρμονικά, παρήγαγαν γραπτό και προφορικό λόγο και εξασκήθηκαν στη χρήση Η/Υ. Οικοδόμησαν γνώσεις με τρόπο βιωματικό και συνδύασαν τις γνώσεις προκειμένου να δημιουργήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για τα δικαιώματά τους, αλλά και για τις υποχρεώσεις τους.

6.Πρόσθετο υλικό που αξιοποιήθηκε

Αναφέρετε τυχόν πρόσθετο υλικό που αξιοποιήθηκε.

- ☒ Βιβλία
- ☐ Σημειώσεις
- ☒ Χάρτες
- ☒ Websites
- ☒ Λογισμικό

Λογισμικά – Διαδικτυακές εφαρμογές

Τα λογισμικά που χρησιμοποιήθηκαν ήταν: Microsoft Office Word, Inspiration, Wordle, Tux paint, Windows Live Movie Maker, Hot Potatoes (J.Cross και J.Match), Ted-ed, εκπαιδευτικά διαδικτυακά παιχνίδια και φυλλομετρητής.

Ιστοσελίδες

UNICEF <https://www.unicef.gr/>

Συνήγορος του Παιδιού: «Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού με απλά λόγια»

http://www.o-18.gr/downloads/entipo_simbasi_ex.pdf

Συνήγορος του Παιδιού «Έχω, έχεις, έχει, όλοι έχουμε δικαιώματα»

http://www.o-18.gr/downloads/filadio_stp_dimotikou.pdf

Αφίσες από το Συνήγορο του Παιδιού. <http://www.o-18.gr/>

Εκπαιδευτικό υλικό της ταινίας «Η ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα - Ειρήνη».

<http://www.unhcr.gr/ekpaideysi/ekpaideytiko-yliko/eirini.html>

Μικρός αναγνώστης: Παραμύθι Ε. Τριβιζά: «Όλοι γεννιόμαστε ελεύθεροι».

<http://www.mikrosanagnostis.gr/library/pageflip8/Default.html>

Μικρός Αναγνώστης: «Ο μαύρος κότσυφας και ο άσπρος γλάρος», της Kitty Crowther

<http://www.mikrosanagnostis.gr/library/pageflip43/Default.html>

«Μικρή πυξίδα» Compasito

[http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD10/\\$file/Compasito,%20CE%9CCE%B9CE%BA%CF%81CE%B7%CC%81%20CE%A0%CF%85CE%BECE%B9CC%81CE%B4CE%B1.pdf](http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/All/E139A2CD27BCB462C2257AF3002ACD10/$file/Compasito,%20CE%9CCE%B9CE%BA%CF%81CE%B7%CC%81%20CE%A0%CF%85CE%BECE%B9CC%81CE%B4CE%B1.pdf)

Παιχνίδι: «Επιθυμίες και ανάγκες» (από το εγχειρίδιο της UNICEF «Δικαίωμά μου»).

<https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWpbnxla3BhaWRldXNlMm8xMXxneDo1MDBjYjBjNTRiYmVmYmI>

«Δικαιώματα Και Υποχρεώσεις» (από το εκπαιδευτικό υλικό της Διεθνούς Αμνηστίας)

<http://www.amnesty.org.gr/wp-content/uploads/2010/05/rightsandobligations.pdf>

«Είμαστε Όλοι Μια Οικογένεια» (από το εκπαιδευτικό υλικό της Διεθνούς Αμνηστίας)

<http://www.amnesty.org.gr/wp-content/uploads/2010/05/onefamily.pdf>

Συνήγορος του Παιδιού: Παιχνίδι –Παζλ

<http://www.o-18.gr/gia-paidia/paichnidia-2/gia-paidia/paichnidia-2/paichnidia-puzzle>

Δικτυακός τόπος της ΕΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού ...

[Δικτυακός τόπος της ΕΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού ...](#)

Παιχνίδια για τα δικαιώματα του παιδιού από το δικτυακό τόπο της ΕΕ

http://ec.europa.eu/o-18/wrc_index_el.jsp?main=true&initLang=EL

Πίνακες ζωγραφικής που χρησιμοποιήθηκαν

«Γύρω-γύρω όλοι» Σ. Σαββίδης

http://www.nationalgallery.gr/site/content.php?sel=372&artwork_id=60755

“Ελιές με φόντο τον κίτρινο ουρανό και ήλιο” Βίνσεντ βαν Γκογκ

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0c/Vincent_van_Gogh_-_Olive_Trees_-_Google_Art_Project_%28Minneapolis_Institute_of_Arts%29.jpg

Όλες οι παραπάνω ιστοσελίδες προσπελάστηκαν στις 23/6/2015.